



TEKSTI: Jessica Laine KUVAT: Jessica Laine ja Pixabay

Kanit eläin- suojelulaissa

Eläinsuojelulaki koskee kaikkia eläimiä ja sitä tulee noudattaa. Eläinsuojelulaista on syksyllä jätetty eduskuntaan uusi eläinten hyvinvointilakiesitys, jossa laki joissain määrin tulee muuttumaan ja tiukentumaan. Lailla halutaan edistää entisestään eläinten hyvinvointia ja niiden suojelemista hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Uusi eläinten hyvinvointilaki ei ole vielä voimassa, joten vielä toistaiseksi käytössä on vanha eläinsuojelulaki vuodelta 1996.

Eläinsuojelulain mukaan kaneilla tulee olla elinympäristö, jossa ne saavat toteuttaa lajityypillistä elämää. Niillä on oltava kuulo- ja näköyhteys pitopaikassa tai sen ympäristössä tapahtuvaan toimintaan sekä mahdollisuus sosiaaliseen kanssakäymiseen. Niille on annettava päivittäin lajinomaiset tarpeet täyttävää ruokaa ja raikasta vettä, ja heinää tai muuta korsirehua on oltava jatkuvasti tarjolla.

Kanin pitopaikan kohdalla lain vaatima vähimmäiskoko on esimerkiksi alle 1,8 kg painavaa kania kohden vain 0,25m² (esim. 50 cm x 50 cm). Jos tämän kokoisia kaneja pitää ryhmässä, niin jokaisella kanilla pitää olla vähintään 0,12m² tilaa kania kohden. Lain vaatima pinta-ala kasvaa kanin kokoon suhteutettuna. Laki kuitenkin edellyttää myös, että jokaisen eläimen lajinomaisen liikunnan tarpeen tyydyttämisestä on huolehdittava riittävästi.

Kanin pitopaikan vähimmäiskoko

Kanin koko	Pinta-ala (m ²)	Pinta-ala ryhmässä pidettävää eläintä kohden (m ²)	Lyhimmän sivun pituus (m)	Korkeus (m)
alle 1,8 kg	0,25	0,12	0,3	0,3
yli 1,8 mutta enintään 3,0 kg	0,5	0,25	0,4	0,4
yli 3,0 mutta enintään 5,0 kg	0,7	0,35	0,5	0,5
yli 5,0 kg	0,9	0,45	0,6	0,6

Kanien pitopaikan tulee olla riittävän tilava, suojaava, valoisa, puhdas, turvallinen sekä mahdollisimman hyvin eläimen luontaiset tarpeet huomioon ottava. Pitopaikka ei saa vahingoittaa eläintä eikä vaarantaa sen terveyttä. Mm. sähköjohdot, korkeat paikat, terävät kulmat yms. ovat vaarallisia kaneille. Pitopaikan tulee tarjota riittävä suojaa epäsuotuisia sääoloja sekä liiallista kylmyyttä, lämpöä, vetoa ja kosteutta vastaan. Kanien pitopaikassa melu ei saa jatkuvasti nousta yli 65 desibelin. Hyvä lämpötila kaneille on 15-20°C ja sopiva ilmankosteus 45-65%.



Ruokinta ja juoma-astiat ovat pidettävänä puhtaina ja ne on sijoitettava niin, että kani voi syödä ja juoda vaikeuksitta. Pitopaikassa täytyy olla asianmukainen kuivike, esim. pihkaton hake, puru, turve, olki tai muu vastaava pohjamateriaali. Kanilla täytyy myös olla pesäkolo, koppi tai vastaava piilopaikka, johon kani voi piiloutua ja olla omissa oloissaan.

Laki vaatii myös, että lemmikkieläimiä on kohdeltava rauhallisesti ja niiden käsittelyssä on pyrittävä käyttämään hyväksi eläimen lajinomaista käyttäytymistä. Eläintä ei saa vahingoittaa eikä käsitellä väkivaltaisesti eikä sitä saa tarpeettomasti pelotella tai kiihdyttää. Eläimen sairastuessa tai vahingoituessa sille on viipymättä annettava tai hankittava asianmukaista hoitoa.

Uudessa eläinten hyvinvointilaissa korostetaan eläinten hyvinvointia

Uusi eläinten hyvinvointilaki haluaa tarkentaa sitä, mikä luokitellaan eläinten pitopaikaksi ja antaa uudistuksia pitopaikkojen osalta. Eläinten pitopaikkaa, kohtelua ja hoitoa koskevaa lainsäädäntöä on muutettava niin, että se ottaisi eläimet vielä enemmän huomioon. Eläimille tulisi järjestää sellainen hoito, pitopaikka ja olosuhteet, jossa eläin voisi toteuttaa lajityypillisiä, mm. lepoon, liikkumiseen ja kehonhuoltoon liittyviä tarpeitaan.

Jos eläin ei ole tottunut käsittelyyn, pitäisi asia ottaa huomioon eläintä käsiteltäessä, että vältettäisiin liiallisen stressin aiheuttaminen eläimelle. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää sellaisen eläimen kohteluun, joka ei ole tottunut käsittelyyn esim. nuoren ikänsä takia. Eläimet pitäisi aina totuttaa käsittelyyn, jolloin niiden stressitasot ovat pienemmät. Myös eläimen totuttaminen elinympäristöönsä ja pito-olosuhteisiinsa lievittää psyykkistä ja fyysistä stressiä.

Kaiken eläimille annettavan ruoan tulisi sisältää niiden tarvitsemat ravintoaineet ja niiden pitopaikoissa myös vettä pitäisi olla saatavilla koko ajan. Tämä tarkoittaa sitä, että kaneilla tulee myös ulkona olla tarjolla vettä koko ajan, eikä



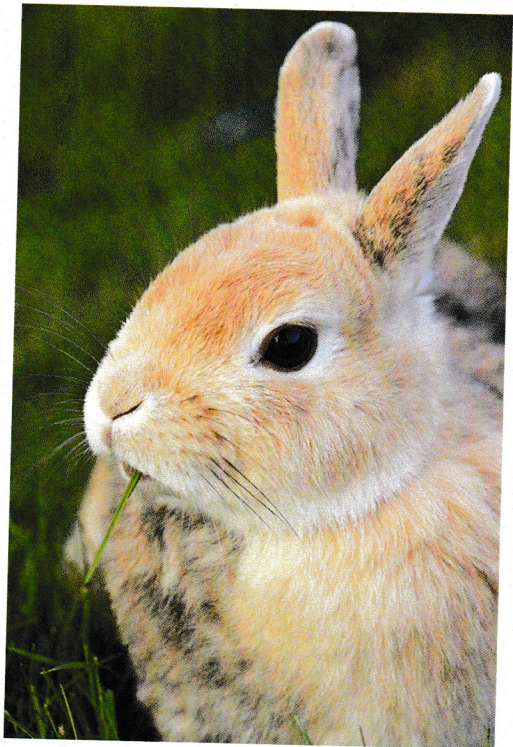
enää riitä se, että ne saavat esimerkiksi talviaikaan kaksi kertaa päivässä sulan veden. Eläintä ei saa pakkosyöttää eikä -juottaa, paitsi jos kysymyksessä on vastasyntynyt tai ravinnon puutteesta kärsivä eläin.

Kani on usein väärinymmärretty lemmikki

Kani on halpa eläin verrattuna mm. kissaan, jolloin se hankitaan helpommin, ajattelematta, millainen vastuu siitä omistajalle tulee useaksi vuodeksi. Tällainen kani myydään helposti uuteen kotiin tai pahimmassa tapauksessa jätetään heitteille. Moni myös teettää kaneillaan poikasia helpon rahan toivossa ymmärtämättä, miten vaikeaa kotien löytyminen voi olla. Tällä hetkellä kanien tarjonta ylittää kysynnän reilusti, mikä myös on osasyynä Suomessa tällä hetkellä olevaan ”kanikriisiin”.

Eläinsuojelulain mukaan kanille riittää tilaksi vain 0,25m², joka on todellisuudessa todella pieni tila, eivätkä kaikki ihmiset välttämättä ymmärrä, että kani tarvitsisi huomattavasti isomman tilan elääkseen lajityypillistä elämää. Kani ei ole pelkästään häkkieläin, vaikka monet kaninomistajat ja kania harkitsevat asian näin mieltävät. Kanin lajityypilliseen elämään kuuluu paljon tilaa liikkua, ja kanin olisi hyvä päästä jaloittelemaan häkistä useammaksi tunniksi

päivässä. Kanille kodin sopivaksi muokkaamiseen kannattaa käyttää aikaa ja nähdä vaivaa, koska mitä turvallisempi ja mieluisampi ympäristö on kanille, niin sitä onnellisempi kani on. Luonnossa kaneilla on jokaiselle tarpeelleen oma paikka: syöminen, nukkuminen ja vessa-asiat hoidetaan eri paikoissa. Kuiva heinä muodostaa kanin ruokavaliosta n. 90% ja tämän lisäksi kanille tarjotaan laadukasta pellettä ja/tai tuoreita kasvikunnan tuotteita. •



LÄHTEET:

Valtioneuvoston asetus koirien, kissojen ja muiden pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten suojelusta:
www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20100674

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi:
www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_186+2022.aspx